

ชื่อเรื่อง : การรับรู้และการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊ก ของนักศึกษา มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : สุกัญญา บุรณเดชาชัย

ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้และการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษา มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ข่าวปลอมและการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊ก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กกับการรับรู้ข่าวปลอมและการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวปลอมกับการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งใช้วิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม และใช้วิธีการแบ่งกลุ่มแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ t-test, F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1. การรับรู้ข่าวปลอมและการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานครพบว่า ส่วนใหญ่มีวิธีการรู้ว่าข่าวที่ท่านได้รับเป็น Fake news จากเนื้อหาข่าวไม่ตรงกับสื่ออื่น ๆ โดยได้รับข่าวปลอม จำนวน 5 - 7 ครั้ง และเป็นข่าวปลอมจากแหล่งสารที่ได้รับจากการแชร์ต่อ ๆ กันมา โดยให้ความเชื่อถือกับหน่วยงานราชการมากที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กกับการรับรู้ข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กและการจัดการข่าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พบว่า แหล่งที่น่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวปลอมทางเฟซบุ๊ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำนวนข่าวปลอมที่ได้รับภายใน 3 เดือน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้าวปลอมกับการจัดการข้าวปลอมทางเฟซบุ๊กของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีพบว่าวิธีการจัดการข้าวปลอมโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการรับรู้ข้าวปลอมทางเฟซบุ๊กที่ความสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด ($r = .815$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : การรับรู้ข้าวปลอม, การจัดการข้าวปลอม, ข้าวปลอม

Title : Recognition and Handling of Fake News on Facebook
of Bangkok Thonburi University Students

Researcher : Sukanya Buranadechachai

Academic Year : 2020

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study recognition of fake news and fake news management on Facebook by Bangkok Thonburi University students. 2) Finding the relationship between Facebook usage behavior and perceptions of fake news and fake news management on Facebook among students of Bangkok Thonburi University and 3) To find the relationship between fake news perception and students' handling of fake news on Facebook of Bangkok Thonburi University. This study It is a quantitative study. Exploratory research types the sample group is students in the bachelor's degree level. Bangkok Thonburi University, 400 students. which used the method of selecting the sample by using the Cluster random sampling method and using a Quota sampling method the research instruments were 400 questionnaires. The statistics used in the research were percentage, arithmetic mean. and the standard deviation Differences were compared by statistical analysis, t-test, F-test, one-way ANOVA, Pearson's correlation coefficient analysis. The results revealed that

1. The perception of fake news and fake news management on Facebook of Bangkok Thonburi University students found that Most of them have a way of knowing that the news you receive is Fake news from the news content does not match the other media by receiving fake news 5 – 7 times and fake news from sources that have been shared over and over with the trust of government agencies as much as possible.

2. Relationship between Facebook usage behavior and perception of fake news on Facebook and students' handling of fake news on Facebook Bangkok

Thonburi University found that reliable source correlated with perceptions of fake news on Facebook statistically significant at the .05 level and the number of fake news received within 3 months.

3. The perception of fake news is associated with the handling of fake news on student's Facebook of Bangkok Thonburi University where the relationship is at the highest level ($r = .815$) at .05 level of significance.

Keywords : perception of fake news, management of fake news, fake news

กิตติกรรมประกาศ

งานศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทราบถึงการจับฐ่าวปลอมและการจัดการฐ่าวปลอมที่ถูกสื่อสารออกไปในเฟซบุ๊ก ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครบุรี ซึ่งปัจจุบันฐ่าวปลอมได้กระจายไปทุกสื่อ ทุกช่องทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเฟซบุ๊กที่มีบัญชีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการกระจายของฐ่าวปลอมในปริมาณที่มาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากจะทราบถึงวิธีการรับมือและการจัดการถึงปัญหาดังกล่าวว่าเป็นไปในแนวทางใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครบุรี ที่ให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้ อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อยอดในการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และการจัดการฐ่าวปลอมกับกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

ทั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนกับการเมืองให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและการวิจัยในอนาคต

สุกัญญา บุรณเดชาชัย